

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Olsztyn, 12 września 2022 r.

PS-II.431.1.9.2022

**Szanowna Pani
Iwona Grochulska
Kierownik
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Jezioranach
ul. Kajki 20
11-320 Jeziorany**

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz.U. 2020 r., poz. 224), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej” przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Jezioranach (ul. Kajki 20, 11-320 Jeziorany, NIP : 739-13-74-233; REGON : 004443556).

W czasie prowadzenia kontroli, wykonywanie zadań w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Jezioranach nadzorowała Pani Iwona Grochulska pełniąca funkcję Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jezioranach od dnia 1 października 2021 roku.

W kontrolowanym okresie tj. od dnia 1 października 2020 r. do 30 czerwca 2021 r. funkcję Kierownika Ośrodka pełniła Pani Danuta Szczygło, w okresie od 1 lipca 2021 r. do 30 września 2021 r. Pani Joanna Żuk-Czyżewska.

dowód: akta kontroli: 11)

Kontrolę przeprowadził kontroler:

Hanna Matysiak – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – Oddział Zabezpieczenia Społecznego

- legitymacja służbowa nr 93/2018 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie,
- upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 2 sierpnia 2022 roku nr FK-IV.0030.572.2022 do przeprowadzenia kontroli problemowej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Jezioranach.

(dowód: akta kontroli: 5)

Kontrola została przeprowadzona w dniach od 08 sierpnia 2022 roku do 19 sierpnia 2022 roku. Odnotowano ją pod pozycją 30 w książce kontroli prowadzonej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Jezioranach.

(dowód: akta kontroli: 20)

Kontrola prowadzona była w trybie hybrydowym, tj. bez osobistej obecności kontrolera, z wykorzystaniem narzędzi informatycznych do zgromadzenia materiału dowodowego, w celu ustalenia stanu faktycznego, a następnie dokonania oceny działalności jednostki kontrolowanej, a także sformułowania ewentualnych zaleceń pokontrolnych oraz z osobistym wykonaniem czynności kontrolnych przez kontrolera w siedzibie jednostki kontrolowanej. Rozpoczęcie kontroli nastąpiło podczas wideokonferencji, w trakcie której okazano legitymację służbową kontrolera, poinformowano o zasadach kontroli w trybie hybrydowym, wymaganych dokumentach do kontroli oraz formach i terminie ich przekazania. Upoważnienie kontrolera do kontroli zostało przekazane do kontrolowanej jednostki za pośrednictwem e-PUAP.

Kontrola została zakończona podczas spotkania z Kierownikiem Ośrodka, w czasie którego przekazano wstępne wnioski z przeprowadzonej kontroli oraz poinformowano o przewidywanym terminie przekazania projektu wystąpienia pokontrolnego.

Akta przeprowadzonej kontroli dostępne są w systemie EZD pod nr sprawy PS-II.431.1.9.2022.

Zakres kontroli:

- **przedmiot kontroli**

przedmiotem kontroli była ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,

- **okres objęty kontrolą**

kontrolą objęto okres świadczeniowy 2020/2021 (od 1 października 2020 roku do 30 września 2021 roku).

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 pkt 1, art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224) oraz art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2022 r., poz. 135 ze zm.) w związku z art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz. U. z 2022 poz. 1205) – *zwanej dalej ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów*.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jezioranach w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie**.

USTALENIA KONTROLI

Na podstawie dokumentów otrzymanych w toku kontroli oraz danych wykazywanych przez jednostkę w sprawozdaniach rzeczowo-finansowych z zakresu funduszu alimentacyjnego za IV kwartał 2020 roku oraz I, II i III kwartał 2021 roku - przekazywanych za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej, dokonano następujących ustaleń:

1. W jednostce kontrolowanej, w okresie świadczeniowym 2020/2021 (od 1 października 2020 roku do 30 września 2021 roku) na świadczenia wypłacane z funduszu alimentacyjnego finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa - w rozdziale 85502 - wydatkowano kwotę **399 783,97 zł (937 świadczeń)**.
2. Ogółem kwota zwrotów od dłużników z tytułu wypłaconych przez jednostkę kontrolowaną świadczeń z funduszu alimentacyjnego - w okresie świadczeniowym 2020/2021 (od 1 października 2020 roku do 30 września 2021 roku) - wynosiła **158 361,91 zł**, co stanowiło **39,6 %** wypłaconych w tym okresie świadczeń.
3. Łączne zadłużenie dłużników alimentacyjnych, wobec Skarbu Państwa, powstałe z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego – narastająco do dnia 30 września 2021 roku – wyniosło **4 786 394,54 zł**, z tytułu odsetek **2 113 682,50 zł**.
4. Zgodnie z art. 27 ust. 4 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – 40% kwoty odzyskanej z tytułu należności od dłużnika alimentacyjnego stanowi dochód własny gminy organu właściwego wierzyciela uzyskany z realizacji zadań w rozdziale 85502 – w gminie kontrolowanej, stanowiło:
 - **8 639,97 zł** - w IV kwartale 2020 roku;
 - **35 400,14 zł** - w okresie I, II i III kwartału 2021 roku.
5. Wysokość środków własnych przeznaczonych na obsługę kontrolowanego zadania:
 - IV kwartał 2020 r. – **2 554,00 zł**,
 - I-III kwartał 2021 r. – **20 860,00 zł**.

(dowód: akta kontroli: 9)

I. Organizacyjne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gmina Jeziorany liczy 7 325 mieszkańców. Organem właściwym, zobowiązanym na tym obszarze do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów jest Burmistrz Miasta Jeziorany.

Zgodnie z upoważnieniami, wydanymi przez Burmistrza Jezioran zadania z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów realizował Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jezioranach.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jezioranach wykonywał swoją działalność na podstawie Statutu, nadanego mu w drodze uchwały Nr XXI/231/09 Rady Miejskiej w Jezioranach z dnia 31 marca 2009 r. w sprawie uchwalenia Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jezioranach, zmienionej uchwałami:

- Nr XXXIV/392/10 z dnia 15 lipca 2010 r.,
- Nr IX/56/11 z dnia 22 sierpnia 2011 r.,
- Nr XXXIX z dnia 20 lipca 2018 r.
- Nr XXVI/234/21 z dnia 26 listopada 2021 r.

Statut jednostki w § 2 określał, że Ośrodek realizuje zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Organizację wewnętrzną, zasady funkcjonowania oraz zadania jednostki kontrolowanej określał Regulamin Organizacyjny Ośrodka wprowadzony Zarządzeniem Nr 9/2020 Kierownika MOPS w Jezioranach z dnia 21 sierpnia 2020 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jezioranach zmienionego zarządzeniami:

- Nr 13/2021 z dnia 11 października 2021 r.,
- Nr 4/2022 z dnia 17 stycznia 2022 r.,
- Nr 19/2022 z dnia 4 sierpnia 2022 r.

Na dzień rozpoczęcia kontroli w regulaminie organizacyjnym Ośrodka wykazano realizowane zadania objęte kontrolą.

(dowód: akta kontroli: 7)

II. Kadra realizująca zadania objęte kontrolą

W trakcie kontroli ustalono, że Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jezioranach był organizacyjnie przygotowany do wykonywania zadań objętych kontrolą.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Jezioranach za realizację zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów odpowiedzialni są pracownicy ds. funduszu alimentacyjnego.

Zadania objęte kontrolą nadzorowane były bezpośrednio przez Kierownika Ośrodka i wykonywane przez czterech pracowników merytorycznych zatrudnionych na stanowiskach specjalisty, starszego referenta i referenta do spraw m.in. funduszu alimentacyjnego.

Z informacji Kierownika Ośrodka wynika, że każdy z pracowników merytorycznych realizował zadania dotyczące funduszu alimentacyjnego w wymiarze 1/4 etatu.

W dniu rozpoczęcia kontroli pracownicy realizujący kontrolowane zadania posiadali aktualne zakresy czynności.

Kierownik Ośrodka oraz pracownicy merytoryczni posiadali stosowne upoważnienia Burmistrza Jezioran do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowań i przekazywania do biura informacji gospodarczej informacji o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych.

W okresie objętym kontrolą pracownicy wykonujący kontrolowane zadania uczestniczyli w szkoleniach mających wpływ na podwyższenie stanu ich wiedzy oraz umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych zadań. Udział w szkoleniu potwierdzały przedstawione certyfikaty.

(dowód: akta kontroli: 10, 11)

III. Techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Z informacji przekazanych przez Kierownika Ośrodka wynika, że Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jezioranach znajduje przy ul. Kajki 20 w budynku komunalnym, administrowanym przez Administrację Domów Mieszkalnych Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Jezioranach. Ośrodek zajmuje 10 pomieszczeń na I piętrze budynku. Budynek nie ma zlikwidowanych barier architektonicznych. Stanowi to utrudnienie dla osób niepełnosprawnych, dlatego też, pracownicy Ośrodka docierają do tych interesantów osobiście, po uruchomieniu dzwonka znajdującego się przed wejściem do budynku.

Pomieszczenie biurowe pracowników realizujących zadania dotyczące funduszu alimentacyjnego znajduje się na I piętrze budynku, gdzie usytuowane są stanowiska pracy wyposażone w niezbędny sprzęt i urządzenia biurowe.

Kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jezioranach poinformował, że wywiady alimentacyjne z dłużnikami i przyjmowanie oświadczeń majątkowych przeprowadzane są w dwóch pomieszczeniach z zachowaniem procedur zapewniających ochronę danych osobowych i poufności. Podczas przeprowadzania wywiadów w pokojach nie przebywają osoby trzecie.

(dowód: akta kontroli: 10)

Z przedstawionej kontrolującym dokumentacji wynika, że MOPS w Jezioranach ma wykupioną licencję z Sygnity S.A. z siedzibą w Warszawie na korzystanie z oprogramowania do obsługi funduszu alimentacyjnego. Kierownik Ośrodka przedłożył dokumenty dotyczące m.in. płatności zobowiązań związanych z zakupem oprogramowania użytkowego.

(dowód: akta kontroli : 10)

Zgodnie z art. 8a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz z art. 12a ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 2057) od dnia 1 lipca 2015 roku organ właściwy wierzyciela

zobowiązany jest do przekazywania do wszystkich biur informacji gospodarczych, informacji o wysokości zadłużenia dłużników alimentacyjnych.

W okresie objętym kontrolą, w jednostce kontrolowanej powyższe informacje przekazywano do pięciu biur, tj.:

1. Krajowy Rejestr Długów – od 16 listopada 2015 r.
2. Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej – od 16 listopada 2015 r.
3. ERIF Biuro Informacji Gospodarczej S.A. - od 16 listopada 2015 r.
4. Biuro Informacji Gospodarczej InfoMonitor S.A. - od 05 listopada 2017 r.
5. Krajowa Informacja Długów Telekomunikacyjnych KIDT – od 26 września 2016 r.

Kierownik Ośrodka poinformował, że informacje do biur informacji gospodarczej przesyłane są co dwa tygodnie.

W kontrolowanym okresie - mimo ciążącego obowiązku - nie przekazywano danych gospodarczych do Dun & Bradstreet Biuro Informacji Gospodarczej S.A., wcześniej funkcjonującego pod nazwą Bisnode Międzynarodowe Biuro Informacji Gospodarczej S.A.

Z dniem 1 grudnia 2021 roku biuro zakończyło działalność. Jednakże organ właściwy wierzyciela był zobowiązany do przekazywania informacji gospodarczej wszystkim biurom znajdującym się w wykazie podanym przez Ministra właściwego do spraw gospodarki.

Z informacji uzyskanej od Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jezioranach wynika, że do biur informacji gospodarczych skierowano zaległości dotyczące 67 dłużników alimentacyjnych.

(dowód: akta kontroli: 10)

IV. Skargi z zakresu spraw objętych kontrolą

Z informacji sporządzonej przez Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jezioranach wynika, że w okresie objętym kontrolą Ośrodek nie rozpatrywał żadnej skargi dotyczącej spraw z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

(dowód: akta kontroli: 10)

V. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych oraz podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jezioranach prowadził:

- **64 postępowania** administracyjne w sprawach związanych z przyznaniem świadczeń z funduszu alimentacyjnego (w tym: **63** postępowania zakończone decyzjami o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego, **1** postępowanie zakończone decyzją odmawiającą prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego);

- **4 postępowania** administracyjne w sprawie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, zakończone wydaniem decyzji uznającej dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się;
- **1 postępowanie** dotyczące ustalenia wysokości nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W kontrolowanym okresie **nie prowadzono postępowań** administracyjnych w sprawie odroczenia terminu spłaty kwoty zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, o umorzenie należności, o których mowa w art.28 ust.1 pkt.1, 2 i 4 oraz art. 30 ust.1 ustawy o pomocy osobom uprawnionych do alimentów oraz o umorzenie nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

(dowód: akta kontroli: 8)

Ustalono również, że w okresie objętym kontrolą Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jezioranach podejmował działania wobec **77** dłużników alimentacyjnych, tj.:

- **44** dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym był Burmistrz Jezioran ,
- **33** dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym był wójt/burmistrz/prezydent innej gminy.

W stosunku do **7** dłużników alimentacyjnych nie można było określić organu właściwego.

(dowód: akta kontroli: 12.2)

W okresie objętym kontrolą do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jezioranach nie wpłynął żaden wniosek o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych - w trybie art. 3 ust. 1 oraz w trybie art. 3 ust. 5 pkt 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

(dowód: akta kontroli:12.3)

Założono, że losowy dobór próby badawczej dokonany zostanie w oparciu o profesjonalny osąd kontrolerów spośród wszystkich postępowań administracyjnych w zakresie ustalania uprawnień do świadczeń z funduszu alimentacyjnego i uznania dłużników za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych oraz ze wszystkich spraw z zakresu podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jezioranach w okresie objętym kontrolą.

Kontroli i analizie poddano:

1. Sprawy z zakresu prowadzonych postępowań administracyjnych

Łącznie kontroli i analizie poddano **8 spraw** z zakresu realizacji ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w których prowadzono **8** postępowań administracyjnych, zakończonych wydaniem decyzji w tym:

- **5 spraw** związanych ze świadczeniami z funduszu alimentacyjnego, w których prowadzono postępowania administracyjne zakończone wydaniem decyzji ustalających uprawnienia do pobierania świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- **1 sprawa** związana z ustaleniem nienależnie pobranych świadczeń i żądaniem ich zwrotu,
- **1 sprawa** związana z odmową świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- **1 sprawa** związana z uznaniem dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

(dowód: akta kontroli: 12-15, 19)

2. Sprawy z zakresu działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych

Łącznie kontroli i analizie poddano **7 spraw** z zakresu podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych określonych ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – dotyczących 7 dłużników alimentacyjnych, w tym wobec:

- **4 dłużników**, dla których organem właściwym był Wójt Gminy Jeziorany;
- **3 dłużników**, dla których organem właściwym był wójt/burmistrz/prezydent innej gminy.

Akta spraw z zakresu prowadzonych postępowań administracyjnych, jak i podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań i działań.

(dowód: akta kontroli: 16-18, 19)

VI. Ustalone nieprawidłowości i uchybienia

W czasie prowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono:

uchybiecie o charakterze powtarzalnym tj.

W **7 przypadkach**, co stanowiło **88 %** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych, w decyzjach administracyjnych w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego błędnie wskazano Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jezioranach jako organ administracji publicznej wydający decyzje.

Zgodnie z art. 12 ust. 2 w związku z art. 2 pkt 9 i 10 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów organem właściwym do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń z funduszu

alimentacyjnego jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej lub dłużnika alimentacyjnego.

Decyzje organu I instancji powinny zawierać oznaczenie organu wydającego tj. Burmistrza Miasta Jeziorany, natomiast upoważniony pracownik powinien je podpisać jako osoba działająca z upoważnienia Burmistrza.

Dotyczy decyzji: 4800.FA000083.11.2020, 4800.FA000011.04.2021, 4800.FA000081.11.2020, 4800.FA000013.06.2021, 4800.FA000071.10.2020, 4800.FA000031.09.2020, 4800.FA000025.09.2020.

dowód: akta kontroli: (10, 12, 13)

Skutek ustalonego uchybienia:

Powyższe uchybienie – na dzień rozpoczęcia kontroli - nie skutkowało negatywnie dla żadnej ze stron prowadzonych postępowań administracyjnych.

Przyczyną powstania stwierdzonego uchybienia jest niewystarczający nadzór Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jezioranach nad realizacją zadań w okresie objętym kontrolą.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i oceny wnoszę o wskazywanie w decyzjach administracyjnych – Burmistrza Miasta Jeziorany - jako organu administracji publicznej wydającego decyzję administracyjną.

Proszę Panią o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonego uchybienia oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, w terminie **14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia**, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Artur Chojecki**